

Onze mediaomgeving 1 – Wereldburgers

In deze interactieve les leren leerlingen kritisch om te gaan met media in verschillende landen door te onderzoeken hoe die specifieke onderwerpen verslaan. Ze presenteren, vergelijken en contrasteren hun bevindingen om een beter inzicht te krijgen in de manieren waarop verschillende perspectieven de berichtgeving kunnen beïnvloeden.

LESDOELEN

- Studenten oefenen analytische vaardigheden en vergelijking
- Studenten leren regionale en culturele diversiteit beter begrijpen

ACTIVITEITEN

THEORIE (20 MINUTEN) - DOCENT

Presenteer de theorie.

Aim: leerlingen begrijpen de basisprincipes van de verschillen in algemene nationale nieuwsberichtgeving.

OEFENING (50 MINUTEN) - GROEPSWERK

Selecteer een onderwerp of nieuwsverhaal. Leerlingen onderzoeken in groepjes de nationale berichtgeving in het land dat aan hun groep is toegewezen.

Aim: leerlingen krijgen inzicht in verschillende perspectieven.

DISCUSSIE (20 MINUTEN) - KLASSIKAAL

De leerlingen bespreken de ervaring in de oefening.

Aim: leerlingen bespreken de ervaring en begrijpen de reden voor verschillende perspectieven.

SLEUTELWOORDEN

Bias

Internationale betrekkingen

Journalisme

Kritisch denken

Thema **Journalisme**

Lesduur **90 minuten**

Level **Inleidend**

Belangrijkste lesmethode

Materialen

Toegang tot computer/telefoon, App download

Vorbereidingstijd docent

PEDAGOGISCHE TIPS

- Leerkrachten moeten extra aandacht besteden om te voorkomen dat leerlingen zich schuldig maken aan stereotypering.
- Deze oefening neemt veel tijd in beslag. Vertel de leerlingen af en toe hoeveel tijd ze nog hebben, omdat het werken in een groep hen kan afleiden.
- Deze oefening is geschikt voor het analyseren van nieuwsverhalen en onderwerpen die controversieel zijn en verschillend worden waargenomen in verschillende landen.

THEORIE (20 MINUTEN)

PERSPECTIEVEN

Een veel voorkomende en zeer menselijke fout is om ons wereldbeeld op anderen te projecteren. Dit kan vooral een verwoestend effect hebben als we nadenken over mondiale kwesties, omdat de lokale en regionale perspectieven enorm kunnen veranderen als we verschillende delen van de wereld bezoeken. Aan de andere kant kunnen sommige verschillen in ons perspectief worden gevormd door bevooroordeelde berichtgeving.

Een standpunt omvat:

- Welke kwesties vinden we belangrijk, bijvoorbeeld de stijging van de zeespiegel is belangrijker voor degenen die in kustgebieden wonen dan voor degenen die in niet aan zee grenzende landen wonen.
- Wat is onze perceptie van deze zaken, d.w.z. een verbod op het tonen van religieuze symbolen in openbare instellingen kan verschillend worden opgevat door een religieus en een niet-religieus persoon.

INDIVIDUEN

Dus, wat kan ons standpunt beïnvloeden? Bespreek de mogelijke invloeden op individueel niveau met je leerlingen en maak een lijst. Enkele van die invloeden kunnen zijn:

1. Onze rijkdom. Rijke mensen en arme mensen denken bijvoorbeeld heel verschillend over het idee dat rijke mensen meer belasting moeten betalen dan anderen.
2. Het deel van de wereld waar we wonen. Afhankelijk van waar we wonen, kunnen de uitdagingen waarmee we worden geconfronteerd sterk verschillen. Voor mensen die in Australië

- wonen, zijn bosbranden bijvoorbeeld een dringender probleem dan voor de inwoners van Luxemburg.
3. De specifieke geschiedenis van onze samenleving. Afhankelijk van historische gebeurtenissen en internationale relaties kunnen verschillende landen (en hun burgers) heel verschillende opvattingen hebben over dezelfde kwestie. De EU-landen die bijvoorbeeld grenzen aan Rusland, Oekraïne of Wit-Rusland vragen vaak om meer financiële en militaire steun voor Oekraïne dan de landen die verder van het conflict af liggen.
  4. Ons opleidingsniveau. Opleidingsniveau kan correleren met politieke opvattingen of zelfs onze mate van interesse in onderwerpen van publiek belang.
  5. Onze religie, of het gebrek daaraan.
  6. ...

NIEUWS

We kunnen meteen zeggen dat wat ons perspectief beïnvloedt ingewikkeld is - er zijn veel parameters en ze kunnen zelfs op elkaar inwerken. Laten we een stap verder gaan en nadenken over wat de standpunten beïnvloedt die door individuele mediakanalen worden geuit. Naast de invloeden die de perceptie van elk individu bepalen, wordt de situatie nog complexer als individuen optreden als onderdeel van een organisatie.

Brainstorm met je leerlingen om belangrijke fenomenen te bedenken die journalisten en nieuwsorganisaties kunnen beïnvloeden. De lijst zou er ongeveer zo uit kunnen zien:

1. Ethiek en neutraliteit van journalisten. Er zijn principes die journalisten en nieuwsbedrijven moeten respecteren in hun berichtgeving.
2. Verantwoordelijkheid en de wens om transparant en nauwkeurig te zijn.
3. Winst en populariteit. Nieuwszenders kunnen worden gedreven door winst, door tactieken zoals clickbait en sensatiezucht te gebruiken om kijkers aan te trekken, wat op zijn beurt meer advertentie-inkomsten oplevert.
4. Vooringenomenheid van het publiek. Nieuwszenders kunnen toegeven aan verslaggeving over wat mensen "willen horen".
5. Politieke vooringenomenheid. Hoewel ze verondersteld worden onpartijdig te zijn, kunnen nieuwszenders zich begeven in partijdige berichtgeving.
6. Politieke of particuliere druk. Afhankelijk van hun eigendom of financiering kunnen mediakanalen toegeven onder druk van politieke instellingen of particuliere entiteiten of individuen.
7. ...

Instrueer de leerlingen om deze invloeden in gedachten te houden tijdens de oefening.

OEFENING (50 MINUTEN)

Besteed maximaal 10 minuten aan het opzetten van de oefening en bespreek de fijne kneepjes ervan met de klas.

Kies een onderwerp dat je met de klas wilt onderzoeken. Het onderwerp moet controversieel zijn in verschillende landen (bijvoorbeeld het feit dat het WK voetbal in 2022 in Qatar werd gehouden, werd in sommige landen negatiever ontvangen vanwege mensenrechtenschendingen, terwijl andere landen zich concentreerden op het voetbal).

Verdeel de leerlingen vervolgens in groepjes van maximaal vijf en wijs aan elk groepje een ander land toe. De landen die je toewijst, moeten overeenstemmen met het onderwerp van je keuze - je wilt landen toewijzen waar de algemene nationale en verslaggevende sfeer rond je onderwerp verschillend is. Eén van de landen die je toewijst kan "neutraal" zijn, d.w.z. weinig of neutraal berichten over de kwestie.

De leerlingen moeten in groepjes werken en lezen wat de media in het aan hen toegewezen land berichten over een bepaald onderwerp en zich voorbereiden op de discussie.

Bespreek het volgende voordat de groepen op onderzoek uitgaan:

- De berichtgeving in verschillende landen kan erg verschillen per nieuwszender. Wat moeten de groepen in gedachten houden tijdens het onderzoek? (Mogelijk antwoord: vrijheid van de media - kunnen ze vrij berichten?; eigendom van de media - kan de eigenaar de berichtgeving beïnvloeden; grootte van het publiek - is het mediakanaal populair of trekt het een klein, nichepubliek?)
- Hoe kunnen we zelfs maar een begin maken met het begrijpen van het kleurrijke medialandschap van een vreemd land? Vraag leerlingen om ideeën. (Een optie is om te kijken naar de geaggregeerde gegevens over nationale mediaconsumptie en toonaangevende nieuwsmerken, bijvoorbeeld door gebruik te maken van de interactieve [website](#) van het 2022 Reuters Digital News Report).
- We hebben natuurlijk niet de tijd om een volledige nationale media-analyse uit te voeren. Wat *kunnen* we wel doen? Kijk naar de top 2, 3 of 4 voor een algemeen overzicht van de nationale berichtgeving over het onderwerp.
- Leerlingen moeten de berichtgeving die ze vinden vertalen met een vertaalapplicatie, zoals [Google Translate](#) (dat in-browservertaling biedt in Google Chrome) of DeepL.

Geef de leerlingen 30 minuten om de relevante nieuwsberichten voor hun groep te vinden, te vertalen, te lezen en te selecteren. Elke groep moet een kort verslag maken van de relevante nieuwsberichten en een groepslid kiezen om hun bevindingen te

presenteren. Als ze vastlopen bij het opstellen van het verslag, help ze dan met de volgende aanwijzingen:

- Beschrijf het nieuwsverhaal dat je onderzoekt in één zin.
- Wie zijn de belanghebbenden, d.w.z. betrokken personen, groepen of instellingen?
- Wat is het algemene perspectief op deze kwestie?
- Wie zijn de voorstanders en wie zijn de critici, indien van toepassing?
- Wat kunnen de redenen zijn voor dit perspectief?

Laat elke groep hun verslag aan de klas presenteren. Geef ze 60-90 seconden voor elke presentatie.

DISCUSSIE (20 MINUTEN)

1. Hoe verschillend denk je dat de standpunten van de media in het land dat aan jou is toegewezen waren van de standpunten van anderen? Waarom?
2. Was er iets verrassends aan de berichtgeving waarover je hebt gelezen? Hoe zit het met de verslagen van andere studenten?
3. Wat is jouw mening over het onderwerp? Denk je dat het hetzelfde zou zijn als je zou opgroeien in het land dat aan jou is toegewezen?
4. Wat zijn jouw gedachten over hoe verslaggeving onze perceptie van de wereld kan vormen?
5. Is de berichtgeving die je leest noodzakelijkerwijs een weerspiegeling van de algemene publieke opinie in het land dat je toegewezen hebt gekregen? Waarom wel of niet? (Bijvoorbeeld, in landen waar de media grotendeels door de staat worden gecontroleerd, kan de berichtgeving haaks staan op de algemene publieke opinie, als we al kunnen inschatten wat de algemene publieke opinie in dat land is).
6. Op welke manier beïnvloedt dit volgens jou de interculturele dialoog?

BRONNEN

[Digital News Report 2022 - Reuters](#)

GERELATEERDE LESSEN

[Hoe media geld verdienen 1: Kranten](#)

[Hoe media geld verdienen 2: Online media](#)

[Hoe media geld verdienen 3: Paywalls](#)

[Stakeholders 3 — Schijn debat](#)

[Terug naar de lijst](#)

[Over het platform](#)

[Hoe het werkt](#)

[Taalselectie](#)

[English](#)

[Nederlands](#)

[Eesti](#)

[Polski](#)

[Slovenščina](#)

Co-funded by
the European Union

Deze website wordt medegefinancierd door de Europese Unie. De inhoud valt onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de International Debate Education Association en weerspiegelt niet noodzakelijkerwijs de standpunten van de Europese Unie.